

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขโดยใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี
DEVELOPMENT OF AN APPROACH FOR ENHANCING THONGSOOK COLLEGE
STUDENTS' LEARNING CURIOSITY USING THE ANDRAGOGY THEORY

สุพัตรา เทียนนา¹ ชุศักดิ์ เอื่องโชคชัย² และ ภัทรา วายาจุต³

Supattra Theakna, Choosak Ueangchokchai, and Pattra Vayachuta

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาสังคม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Student Master of Art, Non-formal for Social Development,

Faculty of Education, Kasetsart University

Corresponding author, E-mail: supattra.thea@ku.th

² อาจารย์ ดร. สาขาการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Lecturer, Ph.D., Non-formal for Social Development,

Faculty of Education, Kasetsart University E-mail: feducsu@ku.ac.th

³ อาจารย์ ดร. สาขาการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Lecturer, Ph.D., Non-formal for Social Development,

Faculty of Education, Kasetsart University E-mail: feduptva@ku.ac.th

Received: July 13, 2021; Revised: August 12, 2022; Accepted: September 9, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข 2) นำเสนอแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยทองสุข ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ทั้งหมดจำนวน 150 คน และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษานอกระบบที่จำนวน 3 คน และอาจารย์วิทยาลัยทองสุข จำนวน 2 คน เครื่องมือสำหรับการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อวัดระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียน การวิเคราะห์ระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขโดยใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี ใช้วิธีการเขียนบรรยายรายละเอียดเป็นรายประเด็น ผลวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขมีระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ได้แก่ ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นและมีความคิดริเริ่ม มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สัญญาณการเรียนรู้ และสื่อสังคมเป็นเครื่องมือ รวมถึงใช้กิจกรรมโครงงานเพื่อสร้างความท้าทาย ในการประเมินผลควรประเมินตามสภาพจริง และบทบาทที่สำคัญของผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้สร้างสื่อบรรยากาศแห่งความสุข ผู้คอยกระตุ้น และเป็นผู้ออกแนะแนวทางการเรียนรู้ รวมถึงแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

คำสำคัญ: ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน, ทฤษฎีแอนดราโกจี, สัญญาณการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of inquiry learning among students at Thongsook College, 2) to propose the guidelines to promote the learning according to Andragogy Theory for students of Thongsook College. The target group consisted of 150 undergraduate students of Thongsook College who enrolled in year 1-year 4. Data were also collected from 3 experts in non-formal education and 2 lecturers of Thongsook College. A questionnaire was used as a research tool to measure the level of inquiry learning, and an interview form was used to study inquiry learning promoting guidelines. The analysis of the student's level of inquiry learning at Thongsook College was conducted using statistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation. Inquiry learning promoting guidelines according to Andragogy Theory were proposed using written description of each issue. The results of this research indicated that 1) Overall inquiry learning among students at Thongsook College was at a high level, 2) The guidelines to promote the learning according to Andragogy Theory for students of Thongsook College include that positive atmosphere should be created by instructors to build confidence and initiative among students. Learning is organized using a learning contract while social media should be applied as instructional medium including using project activities to create challenges. The evaluation should be conducted reflecting actual conditions. Instructors should play an important role as facilitator of learning, creator of happy atmosphere, stimulator, and advisor to suggest learning practices and resources for students.

Keywords: Learning curiosity, Andragogy theory, Learning contract

บทนำ

ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนนั้นจัดเป็นหนึ่งในคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญในมิติด้านผู้เรียนรู้และเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่นำไปสู่การต่อยอดและสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งจากการวิเคราะห์คุณลักษณะจากงานวิจัย สามารถสรุปคุณลักษณะที่สำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนในยุคปัจจุบันนั้นพึงประกอบไปด้วยลักษณะสำคัญ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความสงสัยใคร่รู้ 2) ความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ของตนเอง 3) ความเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ 4) การมีความคิดริเริ่ม (กนกวรรณ ปัจจวงษ์, 2559; พจมาน พิเดช และ บุญชม ศรีสะอาด, 2560) คุณลักษณะดังกล่าวทั้ง 4 ด้านจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน สามารถพัฒนาสู่การแก้ไขปัญหาและสร้างความรู้ใหม่ ๆ ได้ รวมถึงสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สถาบันการศึกษาในทุกระดับพึงมีส่วนในการสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งทั้งนี้การจัดการศึกษาต้องสร้างความพอใจให้ผู้เรียนและท้าทายสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอยากเรียน (จันทรา เทพอวยพร, 2560) จึงต้องนำศักยภาพ ประสิทธิภาพของผู้เรียน ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และปรัชญาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสอดรับสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมยุคปัจจุบันทำให้บุคคลจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะดังกล่าววิทยาลัยทองสุขซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีบริบทกลุ่มผู้เรียนที่อยู่ในวัยทำงาน วัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายกลุ่มหลักที่มาศึกษาในวิทยาลัยทองสุขแห่งนี้ ดังนั้น หากทางวิทยาลัยทองสุข

มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทบาทความเป็นผู้ใหญ่ของผู้เรียนอาจเสริมสร้างความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เพิ่มมากขึ้น โดยทฤษฎีการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ นั้น ได้แก่ ทฤษฎีแอนดราโกจี ซึ่งเป็นหลักการใช้ศาสตร์และศิลป์ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งทฤษฎีนี้สำหรับผู้สอนในแง่มุ่งทางจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มีความเชื่อว่าผู้ใหญ่มีความแตกต่างออกไปจากเด็ก เพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่าเด็กทั้งยังเป็นประสบการณ์ที่ถูกสะสมมา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน ต้องยึดหลักให้ตอบสนองต่อธรรมชาติของผู้ใหญ่ (Knowles, 1980)

ซึ่งตามหลักการของทฤษฎีแอนดราโกจินั้นผู้ใหญ่ก็มีแนวคิดเป็นของตัวเอง มีความอิสระ มีประสบการณ์ที่ถูกสะสมมา อีกทั้งมีความพร้อมและเป้าหมายที่เชื่อมโยงต่อประโยชน์กับตนเองในอนาคต ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่นั้น ยังเน้นการขับเคลื่อนในเรื่องบรรยากาศในการเรียนรู้ (ประเสริฐ บัวจันอัฐ, 2559) การมีการวางแผน และการจัดการการเรียนรู้ที่ดี วิธีการการออกแบบกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน ซึ่งการจัดกระบวนการดังกล่าวสามารถสร้างความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ พัฒนาความเข้าใจใฝ่ต่อการเรียนรู้ ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการค้นคว้าพัฒนาการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นฐาน ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งสิ้น

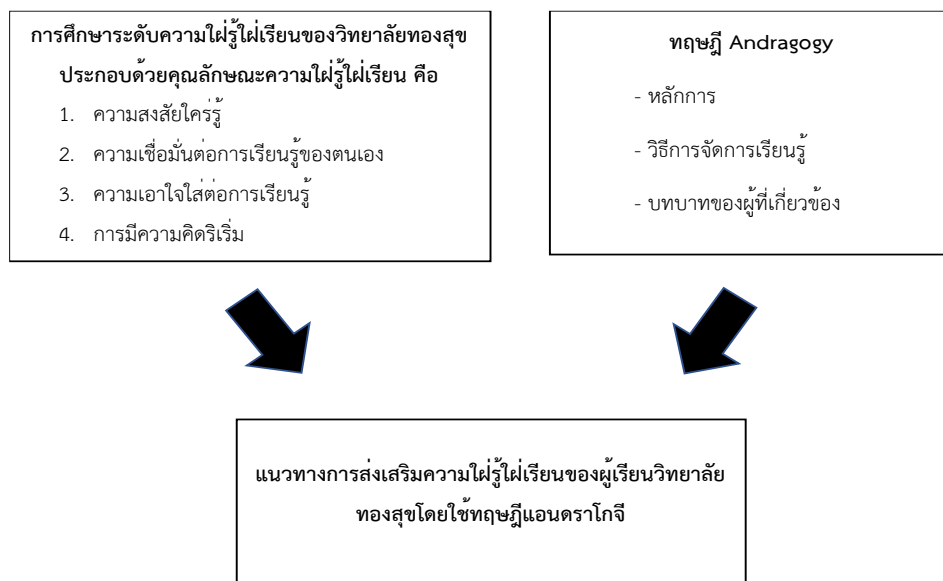
จากการศึกษาค้นพบว่าการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนส่วนของวิทยาลัยทองสุขถึงแม้จะมีเป้าหมายที่ชัดเจน แต่หากได้แนวทางที่เหมาะสมจะทำให้การดำเนินงานนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำทฤษฎีแอนดราโกจีมาประยุกต์ใช้โดยเฉพาะกับผู้เรียนในระบบที่เป็นผู้ใหญ่ในวิทยาลัยทองสุข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขโดยใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี เพราะเชื่อว่าจะเกิดประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามความเหมาะสมกับลักษณะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ให้สอดคล้องกับการพัฒนาการใฝ่รู้ใฝ่เรียนในตนเอง โดยเป็นการพัฒนารูปแบบแนวทางให้กับผู้เรียนในระบบเพื่อส่งเสริมการใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่อโลก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข

กรอบแนวคิดการวิจัย

Andragogy เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่โดยเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตามธรรมชาติของการเป็นผู้ใหญ่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ถือประสบการณ์ผู้เรียน และเข้าใจความต่างของการเรียนรู้ในแต่ละคน โดยครูจะเป็นผู้ช่วยเหลือและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และตกผลึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง และความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงพฤติกรรมการแสดงออก ถึงการแสวงหาความรู้ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระตือรือร้นพยายามได้มาซึ่งความรู้ในเรื่องที่สนใจนั้น ๆ และเพื่อนำมาเพิ่มพูนสติปัญญา

ภาพ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

1.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยทองสุข ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 จาก 3 คณะ ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ลงทะเบียนศึกษาในปีการศึกษา 2562 ภาคการศึกษาต้น จำนวน 240 คน จำนวน 150 คน ซึ่งใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973) กำหนดให้มีความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์ จากสูตรดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 150 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ของประชากรทั้งหมด และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการสุ่มจากจำนวนนักศึกษาตามคณะให้ครอบคลุมทุกคณะและทุกชั้นปี

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษานอกระบบ จำนวน 3 คน และอาจารย์วิทยาลัยทองสุข จำนวน 2 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีการกำหนดคุณสมบัติที่สำคัญได้แก่ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ หรือเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกทางสาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน

2. เครื่องมือสำหรับการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับคุณลักษณะความไม่รู้ไม่รู้เรียนของผู้เรียนระดับปริญญาตรีวิทยาลัยทองสุข จำนวน 21 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งจำแนก เป็นทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบรายการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความไม่รู้ไม่รู้เรียนของผู้เรียนระดับปริญญาตรีวิทยาลัยทองสุข มีลักษณะเป็นแบบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เครื่องมือดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน โดยข้อคำถามที่สามารถยอมรับได้นั้นต้องมีค่า OIC ต้องมากกว่า 0.50 คือ ตั้งแต่ 0.5 - 1.00 ซึ่งการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมีวิธีการให้คะแนนการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

ให้ +1 หมายถึง รายการประเมินมีความสอดคล้องตรงตามนิยาม

ให้ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการประเมินมีความสอดคล้องตรงตามนิยาม

ให้ -1 หมายถึง รายการประเมินไม่สอดคล้องตรงตามนิยาม

2.2 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับ ผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ที่มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ซึ่งพัฒนามาจากการศึกษาข้อมูลในระยะที่ 1 และ การศึกษาตามกรอบทฤษฎีแอนดราโกจี เครื่องมือนี้อ้างผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยประเมินว่าข้อคำถามที่ผู้วิจัยนำเสนอสามารถนำไปสู่การได้คำตอบที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการวิจัย โดยข้อ คำถามที่สามารถยอมรับได้นั้นต้องมีค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินรายข้อมากกว่า 0.60 คะแนน

2.3 แบบประเมินความสอดคล้องตามทฤษฎีแอนดราโกจี และ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติ ของ (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมความรู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขโดยใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี โดยแบบประเมิน มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็นประเมินความสอดคล้องตามทฤษฎีแอนดราโกจี และ ความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ผ่านความเห็นชอบจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อยืนยัน และตรวจสอบผลการวิจัย

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ด้วยแบบสอบถามเพื่อวัด ระดับคุณลักษณะความรู้ใฝ่เรียน เพื่อศึกษาระดับความรู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข

3.2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ระดับความรู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข แล้วนำประเด็นจุดแข็ง และจุดอ่อนในแต่ละด้าน ร่วมกับการศึกษาทฤษฎีแอนดราโกจีมากำหนดเป็นกรอบในการพัฒนาแบบสัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริม ความรู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

3.4 ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำไปเขียนเป็น (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมความรู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข จากนั้นนำกลับไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิม ประเมินความสอดคล้องตามทฤษฎีแอนดราโกจี และ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ด้วยแบบประเมินความสอดคล้องอีกครั้ง

3.5 ผู้วิจัยนำผลการประเมินดังกล่าว กลับมาทบทวนและดำเนินการปรับแก้ไขให้เป็น แนวทาง การส่งเสริมความรู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขฉบับสมบูรณ์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขด้วยการหาค่าสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ (F) ร้อยละ (P) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นระดับคุณลักษณะ รายด้าน และภาพรวมของความรู้ใฝ่เรียน

4.2 การนำเสนอข้อมูลแนวทางการส่งเสริมความรู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียน วิทยาลัยทองสุข ด้วยการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านหลักการ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และด้านบทบาทผู้สอน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความรู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาระดับความรู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข พบว่า ผู้เรียนมีระดับความรู้ใฝ่เรียนอยู่ใน ระดับมากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.33 ผู้เรียนมีระดับความรู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับมาก จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ผู้เรียนมีระดับความรู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ทั้งนี้

ในภาพรวมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 คะแนน (S.D. = 0.46) หมายถึง ผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขมีระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนในระดับมาก

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสงสัยใคร่รู้ของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข พบว่า ในภาพรวมของด้านความสงสัยใคร่รู้ มีคะแนนเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.06 คะแนน (S.D. = 0.51) หมายถึง ผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านความสงสัยใคร่รู้ระดับมาก ด้านความเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข พบว่า ในภาพรวมของด้านความเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.07 คะแนน (S.D. = 0.53) หมายถึง ผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านความเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ระดับมาก ด้านความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของตนเองของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข พบว่า ในภาพรวมของด้านความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.06 คะแนน (S.D. = 0.54) หมายถึง ผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของตนเองระดับมาก ด้านการมีความคิดริเริ่มของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ในภาพรวมของด้านการมีความคิดริเริ่ม มีคะแนนเฉลี่ยรายด้านเท่ากับ 4.16 คะแนน (S.D. = 0.54) หมายถึง ผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านด้านการมีความคิดริเริ่มระดับมาก รายละเอียดของข้อมูลดังกล่าว แสดงข้อมูลเชิงปริมาณในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข n = 150 คน

องค์ประกอบความ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	ระดับคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข					$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ			
1. ด้านความสงสัยใคร่รู้	31 (20.67)	97 (64.67)	22 (14.66)	-	-	4.06	0.51	มาก
2. ด้านความเอาใจใส่ต่อ การเรียนรู้	30 (20.00)	101 (67.33)	19 (12.67)	-	-	4.07	0.53	มาก
3. ด้านความเชื่อมั่นต่อ การเรียนรู้ของตนเอง	27 (18.00)	105 (70.00)	18 (12.00)	-	-	4.06	0.54	มาก
4. ด้านการมีความคิด ริเริ่ม	40 (26.67)	95 (63.33)	14 (9.33)	1 (0.67)	-	4.16	0.54	มาก
ภาพรวม	32 (21.33)	100 (66.67)	18 (12.00)	-	-	4.08	0.46	มาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ประกอบด้วย หลักการ วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบทบาทผู้สอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านหลักการ ประกอบด้วย

1. การใช้ความสงสัยใคร่รู้ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้

ผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการสร้างความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียน ปรับความพร้อมหรือพื้นความรู้เดิมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ อาทิ การตั้งคำถามในหัวข้อเกี่ยวกับเหตุการณ์ข่าวปัจจุบัน หรือ เรื่องราวใกล้ตัว เพื่อเป็นการชักจูงให้ผู้เรียนได้เกิดความสงสัยใคร่รู้ ในประเด็นนำไปสู่การให้เกิดความสงสัยและอยากรู้นในเนื้อหา และเห็นความสำคัญถึงการนำความรู้ไปใช้โดยการชักชวนให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนว่ามิ

ความหมายต่อผู้เรียนมากเพียงใด หรือ สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นการสนับสนุนผู้เรียน ในรูปแบบเกม กระตุ้นความสนใจต่อการเรียนรู้

2. การสร้างความเอาใจใส่ในการเรียนรู้โดยการนำประสบการณ์ผู้เรียนมาต่อยอด

ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงประสบการณ์ผู้เรียน และดึงประสบการณ์เก่าผู้เรียนมาใช้ปรับให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ที่ผู้เรียนจะได้รับ โดยมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด เช่น การจัดทำโครงการที่ให้อิสระทางความคิดในหัวเรื่อง โดยเป็นการที่ผู้เรียนจะสามารถต่อยอดความรู้ของตนเองมีการสืบหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อยืนยันชุดความคิดเดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วจากประสบการณ์ที่มี จากนั้นนำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้น มีการตั้งทักษะเพื่อนร่วมชั้นเรียนถ่ายทอดเป็นแหล่งการเรียนรู้ในเชิงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันทำให้ผู้เรียนรู้ว่าตนมีความชอบหรือสนใจเรื่องใดและนำมาซึ่งเป้าหมายการเรียนรู้ตนเองเป็นการต่อยอดการเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้

3. การใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจพัฒนาการคิดริเริ่ม

การเรียนรู้ที่ดีควรเป็นแบบผสมผสานกันตามสัดส่วนของขอบเขตเนื้อหา โดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรู้ตามความสนใจของตนเองที่เสมือนเป็นแรงกระตุ้นการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นการคละประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนก่อให้เกิดการเชื่อมโยงเป็นการเรียนแบบกลุ่ม เรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างหลากหลาย เพื่อแตกเป็นองค์ความรู้ ส่งเสริมองค์ความรู้เดิม ๆ ได้รู้จักการมีไหวพริบ การตั้งคำถาม และแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นการพัฒนาตนเองในการรู้จักมีความคิดริเริ่ม อาทิ กิจกรรมศึกษาดูงานในที่ที่สนใจ กิจกรรมทดลองปฏิบัติในสิ่งที่อยากทำเพิ่มเติมและพัฒนางานได้จริง หรือแม้กระทั่งหัวข้อเรียนพิเศษที่สนใจในคณะอื่น ๆ โดยการเชิญอาจารย์ในคณะนั้น ๆ มาสอนระยะสั้นในรายวิชา

4. การสร้างความท้าทาย และแรงจูงใจพัฒนาความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้

ผู้สอนจะต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้อื่น ๆ ให้สอดคล้องและท้าทาย มีการปรับเทคนิคการสอนให้หลากหลาย ปรับการเรียนการสอนตามวุฒิภาวะผู้เรียน มีกระตุ้นและเสริมพลังเพิ่มพูนองค์ความรู้เป้าหมายที่ผู้เรียนตั้งไว้ ช่วยเหลือสร้างแรงจูงใจ โดยแรงจูงใจทำให้ผู้เรียนเห็นว่าการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความหมาย และแรงจูงใจผลักดันให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย โดยทำให้ผู้เรียนคิดถึงผลลัพธ์ที่จะได้จากการเรียน การให้กำลังใจตนเอง ให้ความสำคัญในสิ่งที่เรียนและมีทัศนคติที่มุ่งมั่นในการเพิ่มเติมความรู้ในสิ่งที่ขาด หรือแม้กระทั่งการเสริมแรงจูงใจที่มาจากผลรางวัล หรือเกียรติยศ

ด้านวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ผู้สอนสร้างบรรยากาศชวนคุยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียน โดยการสร้างบรรยากาศที่ผู้สอนวางตัวเป็นกลางมีความเสมอภาคเท่าเทียมกับผู้เรียนทุกคน มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประเด็นพร้อมทั้งรับฟังความคิดที่แตกต่างโดยไม่แสดงท่าทีที่รู้สึกว่าคุณผู้เรียนมีความคิดเห็นที่ผิดหรือไม่ถูกใจผู้สอน ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย กล้าซักถามสามารถใช้สมาร์ทโฟนในการหาคำตอบได้ตลอด จนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจตัวเองว่าสนใจเรื่องใด และสนใจการเรียนเรื่องไหนเป็นพิเศษ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาด้านการมีความคิดริเริ่มกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผลและคำนึงถึงการแสดงความคิดเห็นที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น ควรมีกิจกรรมและงานที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างตัวผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน อาทิ การมอบหมายงานกลุ่มแบ่งงานกันทำตามประสบการณ์ความเหมาะสมของผู้เรียน อีกทั้งในห้องเรียน ห้องสมุด นั้น สภาพแวดล้อมต้องมีความพร้อมโดยอุปกรณ์การเรียนต้องเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน เช่น โต๊ะเรียนต้องเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน 1 คน/โต๊ะ สภาพอากาศต้องไม่รู้สึกแออัดหรือร้อนเกินไป ความสะอาดทั้งอุปกรณ์การเรียน โต๊ะ เก้าอี้ และสภาพโดยรอบของห้องเรียนต้องสะอาดน่าใช้เพียงพอเหมาะสมต่อตัวผู้เรียน

2. ผู้สอนใช้สัญญาการเรียนรู้ (Learning Contract) มาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดย สัญญาการเรียนรู้เป็นข้อตกลงที่ผู้เรียนได้ทำไว้กับผู้สอน เพื่อการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ในสัญญาการเรียนผู้เรียนจะเป็นผู้เขียนเองโดยระบุว่า ต้องการเรียนเรื่องอะไร จะวัดว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมายแล้วหรือไม่ อย่างไร มีหลักฐานการเรียนรู้อะไรบ้างที่บ่งบอกถึงผลการเรียนของผู้เรียนว่าผลการเรียนเป็นอย่างไร เมื่อเขียนเสร็จแล้วส่งให้ครู/ผู้สอน เก็บไว้ 1 ชุด จำเป็นต้องมีข้อตกลงระหว่างครู/ผู้สอนและผู้เรียนขึ้น เพื่อเป็นหลักฐานการเรียนรู้อะไรของผู้เรียน เพื่อติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน เนื่องจากผู้เรียน มีพื้นฐานด้านอาชีพ วัย และสภาพที่ต่างกัน การทำสัญญาการเรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อไม่ให้เกิดการทบทวนการใช้ชีวิตประจำวันของผู้เรียน นอกจากนั้นสัญญาการเรียนรู้เป็นหนทางที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนจากนักศึกษาที่ passive ให้กลายเป็น self-directed learner ที่มีคุณภาพ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตัวเองต่อการเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ได้ เพื่อให้เป็นผู้เรียนรู้อย่างตลอดชีวิต (lifelong learner) ในอนาคต ซึ่งวิธีนี้เป็นการช่วยออกแบบการเรียนรู้รายบุคคล อีกทั้งผู้เรียนสามารถประเมินตนเองเพื่อพัฒนาจุดแข็ง จุดอ่อน พัฒนาด้านความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของตนเอง เนื่องจากผู้เรียนทำการประเมินการเรียนรู้ของตนเองเพื่อตรวจสอบว่าเป็นตามที่คาดหวังตั้งไว้หรือไม่ ตัวผู้สอนนั้นต้องปรับวิธีการสอนให้หลากหลาย คอยดึงประสบการณ์ของผู้เรียนมาออกแบบการเรียนรู้ผ่านการใช้กิจกรรมกลุ่มย่อยต่อไปอีก ซึ่งวิธีการนี้ทำให้ผู้เรียนมีความไว้วางใจในตัวผู้สอน ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้

3. ผู้สอนควรใช้สื่อสังคมเป็นสื่อกลางสำหรับส่งเสริมการเรียนรู้ โดยปัจจุบันนั้นช่องทางในการติดต่อระหว่างผู้คนในสังคมล้วนแต่เป็นช่องทางจากสื่อสังคม หรือ โซเชียลมีเดีย โดยเป็นในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ให้กับทุกคนมีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ สื่อเหล่านี้เป็นของบริษัทต่าง ๆ ที่ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของตน เช่น เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ เป็นต้น ดังนั้น วิธีการ การใช้สื่อโซเชียลเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนเข้าถึงผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันได้ง่าย ผู้สอนใช้สื่อสังคมต่าง ๆ เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำเอาสื่อประเภทเหล่านี้เข้ามาใช้ในสถานศึกษา จะสามารถสนองจุดประสงค์ของผู้เรียนและเป้าหมายผู้เรียนได้สะดวก เพราะผู้เรียนเป็นช่วงวัยผู้ใหญ่ที่มีการเรียนพร้อมกับทำงานไปด้วยจึงตอบโจทย์ในความสะดวกเรื่องช่วยย่นเวลาในการติดต่อ และซักถามเมื่อสงสัยได้ง่ายขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ด้วยวิธีการใหม่ ๆ นำไปสู่การพยายามแสวงหาและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจากที่ได้รับในการเรียนรู้ซึ่งเป็นการพัฒนาด้านความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของตนเอง

4. ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติด้วยการทำโปรเจกต์ หรือ โครงการร่วมกัน อันเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ประกอบด้วยแผนงานย่อยที่ระบุรายละเอียดได้ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์ ขอบเขตการดำเนินงาน กรอบระยะเวลาต้องมีการเริ่มต้นและจุดจบ งบประมาณที่ใช้ และผลลัพธ์ที่วัดหรือประเมินผลได้ ซึ่งวิธีการนี้ตัวผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันจะมีกิจกรรมและงานที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน ช่วยฝึกการทำงานร่วมกันในสังคมร่วมกับผู้อื่นเป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียนเอง และตอบสนองตามความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนโดยเป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำได้ด้วยตัวเอง มีการศึกษานอกห้องเรียนและนอกสถานที่ มีการสืบค้นและค้นคว้าผ่าน สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และเรียนรู้จากวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะช่วยพัฒนาการใฝ่เรียนใฝ่รู้ในทุก ๆ ด้าน เช่น การจัดการสอนที่จัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้กับผู้เรียนอาจจะเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ที่ผู้เรียนในกลุ่มคัดเลือกร่วมกัน การร่วมการจัดโครงการค่ายเพื่อจิตอาสาพัฒนาสังคม หรือ การทำกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบโครงการอบรม โครงการฝึกอาชีพ โครงการที่นำความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรที่เรียนมาปรับใช้สู่การปฏิบัติจริง เป็นต้น ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นการเรียนเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้แก้ปัญหาอย่างมีระบบด้วยตนเองและการรับฟังวิสัยทัศน์ที่หลากหลายของผู้อื่น รู้จักการวางแผนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม

5. การประเมินผลของผู้เรียนควรให้ความสำคัญกับการประเมินตามสภาพจริง โดยการประเมินที่ดีควรเป็นการประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย หรือ ประเมินตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและเป็นกลางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน แต่ทั้งนี้รูปแบบการประเมินนั้นควรให้ความสำคัญกับผู้เรียนโดยไม่จำเป็นต้องเกณฑ์เดียวกันทั้งหมด อาทิ ผู้สอนอาจจะใช้สัญญาณการเรียนรู้ร่วมด้วยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในการประเมิน , ผู้สอนสามารถสังเกตผลระหว่างเรียนโดยการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนสามารถประเมินชี้แนะผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการปรับปรุงพัฒนางานจากการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทั้งช่วยผลักดันให้ผู้เรียนเกิดการเอาใจใส่ต่องานตัวเองเพิ่มขึ้น โดยผู้สอนสามารถทำการประเมินได้ตลอดเวลาที่การศึกษา และสามารถประเมินการปฏิบัติต่อการเรียนรู้ของตัวผู้เรียนตอนจบการศึกษาตามรายวิชานั้น ๆ ซึ่งนับเป็นการประเมินเพื่อวัดคะแนนและความใฝ่รู้ใฝ่เรียนทุกด้าน , ผู้สอนสามารถประเมินวัดผลท้ายแบบฝึกหัด หรือ จะเป็นการประเมินผลจากการลงพื้นที่งานปฏิบัติจริงตามโครงการงานที่มอบหมายตามความเหมาะสมและความถนัดของผู้เรียน โดยหลักการประเมินต่าง ๆ นั้น ควรเป็นไปตามความเหมาะสมของผู้เรียน หรือ เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียนร่วมกัน

ด้านบทบาทผู้สอน ประกอบด้วย

1. ผู้สอนเป็นทั้งผู้สนับสนุนและเป็นผู้ที่เรียนพร้อมผู้เรียนด้วยกัน มีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ ผู้สอนมีหน้าที่บริหารเวลา เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนมีความพร้อมในการตัดสินใจ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และเสนอแนวคิดที่หลากหลาย ด้วยบรรยากาศที่ไม่ตึงเครียด โดยผู้สอนต้องเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังที่ดีตลอดระยะเวลาที่ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น

2. ผู้สอนคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษา สร้างแรงจูงใจ มีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน วางตัวเป็นกลาง มีความเสมอภาค มีความยืดหยุ่นในบรรยากาศที่เป็นกันเองและให้เกียรติซึ่งกันและกันเพื่อช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงในการศึกษาด้านการเรียน อาจใช้สื่อช่องทางโซเชียลในการติดต่อเพื่อความสะดวก ง่าย รวดเร็ว ผสมผสานกับการติดต่อพูดคุยในเชิงทางการ นอกจากนั้นผู้สอนก็ต้องเป็นผู้คอยชี้แนะและให้กำลังใจเชิงบวกกับผู้เรียน โดยแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาตลอดจนเสริมสร้างแรงจูงใจเชิงบวก เช่น ผลลัพธ์การทำงานที่ผู้เรียนจะได้ หรือ ผลรางวัลจากความสำเร็จของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้รับ

3. ผู้สอนสร้างความสุขความสนใจในประเด็นที่เรียน มีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ ผู้สอนมีวิธีการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลาย ทันสมัย ทันยุค ทันเหตุการณ์ และปรับให้ตามบริบทผู้เรียน และต้องมีกิจกรรมการเรียนรู้ร่วม ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน อาทิ การใช้สื่อการเรียนรูปแบบเกม ที่ผู้เรียนและผู้สอนจะได้ทำกิจกรรมร่วมกัน หรือ วิเคราะห์ร่วมกันภายในห้องเรียน

4. ผู้สอนคอยแนะนำวิธี หลักการคิด แนวทางแก้ไขปัญหา มีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ ผู้สอนต้องหมั่นคอยประเมินผู้เรียนทั้งในระหว่างเรียนและจบภาคการศึกษา เพื่อเป็นการคอยชี้แนะ ตักเตือน ให้ผู้เรียนรู้จักปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น และเป็นผู้เสนอแนวคิด วิธีการ ตลอดจนแนวทางแก้ไขตอบโจทย์ผู้เรียน ไม่ซับซ้อนและเป็นการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย เห็นบริบทของงานสามารถนำวิธีการเหล่านั้นไปใช้ได้ถูกต้อง

5. ผู้สอนแนะนำแหล่งเรียนรู้ คอยช่วยเหลือผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย มีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ ผู้สอนต้องเป็นผู้ส่งเสริม ผลักดันให้ผู้เรียนได้พัฒนาตัวเองสู่เป้าหมายและสุดท้ายภาพที่ผู้เรียนจะพัฒนาตัวเองได้ ต้องขึ้นาแหล่งการเรียนรู้ หรือ สื่อข้อมูลที่เหมาะสมตามความถนัดและศักยภาพในผู้เรียนแต่ละคนอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งยอมรับประสบการณ์ของผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนได้ตั้งประสบการณ์ที่มีนำมาใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นและตัวผู้สอนเองก็พร้อมที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ เหล่านั้นไปพร้อม ๆ กับผู้เรียนคนอื่น ๆ

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาในระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ในภาพรวมพบว่ามีความลักษณะอยู่ในระดับมากในทุกด้านของการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญลักษณ์ เจริญศักดิ์ และ รัตติกาล สารทอง (2562) ที่พบว่าส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา แม้จะอยู่ต่างมหาวิทยาลัย ก็ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เนื่องจากการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกยีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข นั้นพบว่า บรรยากาศการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับทฤษฎี Andragogy ในการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม ซึ่งความพร้อมที่เกิดขึ้นนั้นทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย กล้าซักถาม ตลอดจนทำให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวพัฒนาด้านการมีความคิดริเริ่มกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผลและคำนึงถึงการแสดงความคิดเห็นที่ไม่กระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาราวรรณ รองเมือง (2562) ที่กล่าวไว้ว่า บรรยากาศการเรียนรู้เป็นการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดความยอมรับระหว่างกันมากขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จะทำให้ในการเรียนรู้ ผู้เรียนกล้าที่จะตอบคำถามในสิ่งที่ครูตั้งคำถาม ทำให้มีผลต่อการกระตุ้นความสงสัยใคร่รู้ให้เกิดในห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น

3. การใช้สัญญาการเรียนรู้ (Learning Contract) มาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้นั้นทำให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตัวเองต่อต้านการเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ได้ การที่ผู้เรียนมีอิสระต่อตนเองช่วยพัฒนาผู้เรียนจากนักศึกษาที่ passive ให้กลายเป็น self-directed learner ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองส่งเสริมให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learner) ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมกร อนุภาพ (2560) ที่พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหลังจากมีการใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้มากขึ้น เพราะสัญญาการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่อยู่บนฐานความสนใจของผู้เรียน มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนซึ่งถูกกำหนดโดยผู้เรียนเอง ทำให้เสริมสร้างความเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มมากขึ้น

4. การใช้สื่อสังคมเป็นสื่อกลางสำหรับส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ทุกคนทั่วไปมีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำเอาสื่อประเภทเหล่านี้เข้ามาใช้ในสถานศึกษา จะสามารถสนองจุดประสงค์ของผู้เรียนและเป้าหมายผู้เรียนได้สะดวกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนรูปแบบใหม่ ๆ นำไปสู่การพยายามแสวงหาและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจากที่ได้รับในการเรียนรู้ซึ่งเป็นการนำไปสู่ความเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ของตนเองโดยแสวงหาความรู้ต่อเติมประสบการณ์ที่ตนมีอยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ธมลวรรณ นวลใย, ศิวะพร ภูพันธ์ และกมลทิพย์ ศรีหาเศษ (2562) ที่กล่าวว่าตัวแปรสำคัญที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียน นั้นก็คือการสร้างเชื่อมั่นต่อการเรียนรู้ด้วยกระบวนการใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อสร้างเจตคติต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งพบว่ามีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ในการใฝ่เรียนใฝ่รู้ของผู้เรียนด้วย

5. บทบาทผู้สอนนั้นเป็นส่วนสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดทิศทางและมุมมองการเรียนรู้ที่ดีขึ้นโดยผู้สอนเป็นทั้งผู้สนับสนุนและเป็นผู้ที่เรียนพร้อมผู้เรียนด้วยกัน อีกทั้งผู้สอนคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษาสร้างแรงจูงใจ ให้หลักการคิด แนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งยังคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ กฤตย์ ไซยวงศ์ (2561) ที่ทำการศึกษพบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานและการแสดงออกของครูมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้เรียน ดังนั้น หากครูที่มีการแสดงพฤติกรรมเชิงบวกต่อผู้เรียน จะช่วยสร้างให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักเรียนต่อการเรียนรู้ และมีความกล้าหาญที่จะแสดงความเห็น หรือมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิทยาลัยทองสุข และสถานศึกษาอื่น ๆ ในระดับอุดมศึกษา สามารถนำสัญญาการเรียนรู้ หรือ Learning Contract ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษานำมาส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข ไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ ฝึกการวางแผน และความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งช่วยเพิ่มคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านความสงสัยใคร่รู้ และด้านเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้

2. จากการศึกษาระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขพบว่า ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีในการเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างดี แต่ยังคงขาดความต่อเนื่องในการลงมือปฏิบัติ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้การเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยอาจมอบหมายให้ผู้เรียนร่วมกันทำโครงการที่อยู่นานความสนใจร่วมกันของผู้เรียน และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการสอน เพราะโครงการจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติมากขึ้น และการได้ปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองสนใจ จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มมากขึ้น

3. วิทยาลัยทองสุข และสถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลการศึกษานำมาส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจีสำหรับผู้เรียนวิทยาลัยทองสุขในเรื่องบรรยากาศการเรียนรู้ โดยกระตุ้นความรู้สึกรักอยากเรียนรู้ของผู้เรียนได้ด้วยการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ผ่านเกมที่มีลักษณะของการตั้งคำถาม หรือประเด็นชวนคิด โดยพยายามนำประสบการณ์ของผู้เรียนมาเชื่อมโยงกับเนื้อหาของการสอน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยไม่มีการตัดสินถูกหรือผิด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบตามทฤษฎีแอนดราโกจีเพื่อเสริมสร้างความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนวิทยาลัยทองสุข โดยนำแนวทางที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นฐานข้อมูลสำคัญ

2. ควรมีการนำเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาเป็นเครื่องมือสำหรับการวัดระดับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ปัจจวงษ์. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. <http://uc.thailis.or.th/bibitem?bibid=b02616029>
- กฤตย์ ไชยวงศ์. (2561). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์. *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 35 (98). 107–118.
- เขมกร อนุภาพ. (2560). การใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/160227.pdf>
- จันทร์ เทพอวยพร. (23, มีนาคม, 2560). เรื่อง “ห้องสมุดดิจิทัลกับการก้าวสู่ยุค Thailand 4.0”. *รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2559 และประชุม วิชาการ*. มหาวิทยาลัยมหิดล

- ดารารวรรณ รองเมือง. (2562). บรรยาการการเรียนรู้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. 6 (1). 167-177.
- ธมลวรรณ นวลใย และคณะ. (2562). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 36 (100). 160-173.
- ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์ และรัตติกาล สารทอง. (2562). การศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาคณะมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประเสริฐ บัวจันอัฐ. (2559). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ของนักศึกษาวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- พจมาน พิเศษ และบุญชม ศรีสะอาด. (2560). องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 36 (5). 69-84.
- Knowles, M. S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education*. New York: Cambridge The Adult Education Company.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics an Introductory Analysis. 3rd Ed*. New York: Harper and Row Publications.